

2021Z15398

Vragen van de leden **Van Wijngaarden** en **Rajkowski** (beiden VVD) aan de Minister van Defensie over *het bericht «Minister Bijleveld en Admiraals Kramer en Tas uiten zorgen tijdens commando-overdracht»* (ingezonden 13 september 2021).

Vraag 1

Kunt u een nadere duiding geven van de waarschuwing dat «De aanwezigheid van Russische onderzeeërs in de Noordzee is reden tot zorg. Soms vertonen zij verdacht gedrag, wat erop kan duiden dat mogelijk datakabels worden afgetapt met vitale informatie over onze economie en veiligheid»?¹

Vraag 2

Kunt u aangeven hoeveel datakabels en data er Nederland in- en uitstromen via de zee in vergelijking met andere relevante landen, en daarbij tenminste ingaan op Frankrijk, Groot-Brittannië, België, Denemarken, Noorwegen en Zweden? Kunt u hierbij ook aangeven in hoeverre het gaat om data van Nederlandse instellingen, dan wel data van buitenlandse entiteiten die via Nederland wordt doorgeleid?

Vraag 3

Deelt u de mening dat het zorgen voor de integriteit van deze data een vitaal nationaal belang is, ook op het moment dat deze data zich in een kabel bevinden die buiten de Nederlandse territoriale wateren ligt?

Vraag 4

Welke risico's zijn er voor de positie van Nederland als Europese data hub indien Nederland de integriteit van deze data niet kan beschermen?

Vraag 5

Betekent de inschatting dat «mogelijk datakabels worden afgetapt» dat er geen goed zicht is op de vraag of dit daadwerkelijk gebeurt?

Vraag 6

Maken verdachte scheepsbewegingen in de regel onderdeel uit van diepzee-water onderzoeksinstituut GUGI of gebeurt het ook buiten dat verband?

¹ <https://marineschepen.nl/nieuws/vice-admiraal-rene-tas-nieuwe-commandant-zeestrijdkrachten-090921.html>

Vraag 7

Welke maatregelen vinden er op dit moment plaats om datakabels te beschermen?

Vraag 8

Zijn er afspraken gemaakt met de eigenaren van de kabels om elke storing te melden?

Vraag 9

Wordt elke melding van een storing onderzocht en geattribueerd?

Vraag 10

Welke instanties hebben mogelijk een rol bij het onderzoeken van incidenten? Spelen ook civiele elementen zoals de kustwacht, Nationaal Cyber Security Centrum (NCSC) of andere diensten een rol?

Vraag 11

Zijn bedrijven die eigenaar of beheerder zijn van de datakabels verplicht het te melden als zij een onregelmatigheid detecteren die kan wijzen op onderzees aftappen door een buitenlandse mogendheid? Kunt u hiernaast ook aangeven in hoeverre dergelijke meldingen al dan niet plaatsvinden?

Vraag 12

Zijn bedrijven die eigenaar of beheerder zijn van de datakabels verplicht om detectiesystemen te hebben die het kunnen signaleren als een derde partij onder zee aan hun kabel zit?

Vraag 13

Als de verplichtingen uit bovenstaande vragen niet bestaan, kunt u dan aangeven of er landen binnen de NAVO of de EU zijn die een dergelijke verplichting wel hebben?

Vraag 14

Welke capaciteiten heeft de Nederlandse marine om Nederlandse datakabels te monitoren en te beschermen, en in hoeverre worden deze capaciteiten daarvoor ingezet?

Vraag 15

Welke meerwaarde bieden onderzeeboten bij het beschermen van datakabels?

Vraag 16

Welke meerwaarde biedt een gespecialiseerd monitoringsschip zoals de Britse marine gaat kopen als aangekondigd in de Britse defensievisie «Defence in a Competitive Age»?

Vraag 17

In hoeverre zijn Nederlandse datakabels straks minder beveiligd dan de Britse als Nederland niet over een dergelijk schip beschikt?

Vraag 18

Welk risico's voor sabotage van de kabels zijn er? Kunt u hierbij ook ingaan op de mogelijkheid dat verdachte Russische activiteiten niet alleen dienen voor het aftappen van gegevens, maar ook dienen als verkenning voor mogelijke latere sabotage, of dienen om apparatuur te plaatsen die eventueel in een later stadium de kabels kan saboteren?

Vraag 19

Welke risico's en kwetsbaarheden brengen bovengenoemde mogelijke Russische voorbereidingshandelingen met zich mee voor de geopolitieke en militaire positie van Nederland en de NAVO in het geval van een gewapend conflict of een escalatie van spanningen door middel van hybride middelen?

Vraag 20

Kunt u bovenstaande vragen afzonderlijk beantwoorden?